

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. An, absente Episcopo eius familiares possint audire Missam in suo Oratorio privato sui Palatii? Et docetur, quid dicendum sit de familiaribus Eminentissimorum Cardinalium in praedicto casu? Ex p. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Auerfa de Sacram. quæst. 15. conclus. 7. & Pater Baldi in Pal. Cræta, part. 2. tract. 2. cap. 3. sect. 7. n. 68. nam asserit, quod, mortuo domino, expirat priuilegium respectu eorum, qui de familia dicebantur: quia defuncti esse de familia illius, cuius intuitu tali fruebantur priuilegio. Ergo, &c.

fuetudine inducta, possunt familiares, Episcoporum ipsis absentibus audire Sacrum in eorum Oratoriis; consuetudo enim vincit legem, & dat iurisdictionem; sed, quia consuetudo est quid facti, videant alij, si verè in casu, de quo loquimur, extet.

RESOL. VIII.

An absente Episcopo eius familiares possint audire Missam in Oratorio priuato sui Palatii? Et obseruare, quid dicendum sit de familiaribus Eminentiſſimum Cardinalium in prædicto casu? Ex p. 9. tr. 1. Ref. 47.

Afirmatiuam sententiam tenet Pellizarius ubi sup. in Man. Regul. tom. 1. tract. 3. c. 2. n. 163. quærit enim, quod, sit par ratio in hoc casu, ac in alio prædito in superiori resolutione.

Negatiuè respondet Laurentius Portel, in responsionib. Regular. tom. 1. part. 1. casu 20. num. 6. vbi sic ait: Si autem prædicti Episcopi, & in suo Palatio, & in villa cum decencia possunt in prædictis Oratoriis celebrare, vel celebrari facere coram se, ego non credo, quod illo absente possint alij Sacerdotes celebrare; quia illud priuilegium non est reale, id est, concessum illi Oratorio, vel loco; sed videtur esse solum priuilegium personale, concessum scilicet, soli personæ Episcopi, cum celebrat, vel eam ibidem audit: ac potius cæteri Sacerdotes, illo absente, non poterunt tali priuilegio gaudere. Ita ille, & ego olim: cui addo, me citato, Patrem Auerfam de Sacram. Euchar. quæst. 11. sect. 14. vbi docet, non licere, nisi ipsi Episcopo celebrare, aut coram se celebrari facere in suo Oratorio, atque idèd alij Sacerdotes; absente Episcopo, non gaudere tali facultate. Et hanc sententiam, etiam me citato, docet Leo Zambellus, in repertorio casuum conscientie, verb. Missa, num. 20. sic asserens: Missa celebrata à familiaribus Episcoporum in Oratoriis eorum domorum, in absentia ipsorum, aggrauat celebrantes, eo quia non perfruuntur eorum priuilegio. Sic ille.

Nec obstat dicere, quod familiares gaudent priuilegio audiendi Missam in tali Oratorio, concessio autem viro nobili à Pontifice, etiam ipso absente, vt supra probatum est; ergo eodem priuilegio debent gaudere familiares Episcoporum, absente ipso Episcopo. Respondeo, quod est dispar ratio inter vtrumque casum; nam in primo casu Pontifex concedit priuilegium domino, & eius famulis, vt patet ex Breuis concessione; sed in secundo casu priuilegium est personale; vnde in cap. final. de priuileg. in 6. efficitur solum mentio de Episcopo, & non de eius familia.

Non obstat secundo, quod absentibus Eminentiſſimis Cardinalibus qui in eorum Palatijs gaudent eodem priuilegio, quo gaudet Episcopus, audiendi, vel celebrandi Sacrum in priuato Oratorio, eorum familia audit Missam, & facit coram se celebrare, ac si præterites essent Domini Cardinales. Nam respondeo, hoc efficit ex consuetudine scita, & approbata à Pontificibus, qui ante eum Cardinales extiterint, sciebant hoc fieri: vnde, si adesset talis consuetudo, quoad familiares Episcoporum, illam non damnarem, (nam ego locutus sum cum citatis Doctoribus, stando in iure, quia consuetudo subsequens potuit sic interpretari dictum cap. Quoniam de priuileg. in 6. sicut, vt vocat Pellizarius, num. 159. interpretatur dictum cap. firmus; vt possit celebrare, vel audire Missam in domo propter solum commoditatem, vt ego etiam supra probavi: sic & in nostro casu dici potest, quod con-

RESOL. IX.

An Episcopus Titularis extra Urbem Romæ possit in suo Palatio habere Oratorium priuatum, vt ibi celebret, vel Missam audiat? Et aliqui alij diuersi casus inferuntur pro Episcopis Titularibus. Ex p. 9. tr. 1. Ref. 47.

1. Respondeo in rigore iuris affirmatiuè; quia Episcopi titulares, qui ordinantur pro Ecclesijs in partibus infidelium, sunt verè, & propriè Episcopi, vt docet Iacobatus de Concil. lib. 2. art. 2. rubrica de vocan. ad Concilium, fol. 85. Tololanus in Syntag. iur. lib. 15. c. 12. n. 34. Simanc. in Cathol. insit. tit. 25. n. 12. Sanchez in summa, tom. 2. lib. 6. cap. 6. n. 27. Lotherius de re benef. lib. 1. q. 9. n. 67. Arriaga in Cur. Theol. tom. 4. dist. 18. sect. 3. num. 19. & alij pene ipsos. Vnde inferitur primò, prouisionem Ecclesiarum in partibus infidelium iure esse reseruatam Summo Pontifici, qui de eis disponit in Consistorio, sicuti de alijs Ecclesijs habentibus Clerum, & populum Christianum, Clero. In plerisque, de elect. Inferitur secundo, talem Episcopum posse exercere omnia pontificalia; nempe, Ordines conferre, solemniter celebrare, & prædicare, aliisque facere, quæ spectant ad ordinationem, cap. 1. de ord. ab Episcopo, qui renunciat Episcopatu, ubique Hostiensis, Ioan. Andreas, & Abbas, dummodo prædicta faciant de licentia Ordinarij, vt cauetur in Sacro Conc. Trid. sess. 14. c. 2. Tertio inferitur, tali Episcopo deberi locum inter cæteros Episcopos, tam in Capellis, quam in Consistorijs publicis, & semipublicis, aliisque sessionibus, iuxta ordinem suæ promotionis. Ioan. Piccar. inter consilia Menochij, consil. 52. num. 89. ad instar Comitibus expulsi à comitatu, qui post expulsionem sedere debet in loco, qui inter Comites sibi antea debebatur, Baldus, & Card. Alexan. in cap. 1. Quis dicatur Dux: Iacob de Sancto Georg. de feudis, verb. Comes, Castellanus de gloria mundi, par. 3. consider. 49. & ita passim vbique seruat. Quarto inferitur, talem Episcopum, si sit Regularis, non esse subiectum iurisdictioni Ordinarij, neque Superiori sui Ordinis; sed esse immediatè subiectum Summo Pontifici, Suarez de Relig. tom. 3. tit. de Religios. mutan. lib. 3. cap. 17. num. 5. post D. Thom. 2. 2. q. 185. art. 8. ad 3. Item, familia Episcopi Regularis gaudet priuilegio fori, vt Sacra Congregatio Immunitatis declarauit. Vnde ex his omnibus patet, nimis licentiosè loquutum fuisse Fratrem Anthonium Paganum, Theologum Ordinis Minorum, qui Concilio Tridentino interfuit. tract. de Ordine, iurisdictione, & residentia Episcoporum, sect. 6. fol. mihi 154. vbi sic ait: [Episcopus titularis, & sine subditis potè dedecori, & opprobrio est, dignitati, graduique Episcopali; cum certè sine aliquo suæ iurisdictionis vsu, haudquaquam dici Episcopus rectè possit: quoniam Dux sine exercitu, Pastor sine grege, & Prælatas sine subdito Clero, atque populo, valde incongrua appellacione nominantur.] Ita ille: sed malè.

2. Itaque ex his omnibus concludendum est, Episcopos titulares gaudere indulto cap. Quoniam de priuileg. in 6. erigendi Oratorium in suo Palatio, vt ibi celebret, vel Missam audiat, vt cæteri Episcopi. Nam dispositio loquens de Episcopo, habet locum etiam in Episcopo titulari, Baldus in Auth. licentiam, Cod. de sacro

V N I A
B N I A
L I V V
I I I